

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 26. novembrī
(OR. en)

14376/21

Starpiestāžu lieta:
2021/0372(CNS)

AG 109
INST 426
PE 115
FREMP 278

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 25. novembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 732 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES DIREKTĪVA, ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmantošanai Savienības pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav (pārstrādāta redakcija)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 732 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 732 *final*

Briselē, 25.11.2021.
COM(2021) 732 final

2021/0372 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas
Parlamenta vēlēšanās izmantošanai Savienības pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras
pilsoņi tie nav (pārstrādāta redakcija)**

{COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} - {SWD(2021) 357 final} -
{SWD(2021) 358 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Ir svarīgi nodrošināt, lai mobilie ES pilsoņi nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās varētu pilnībā izmantot savas ES pilsonības tiesības.

Demokrātija ir viena no vērtībām, uz kurām balstās Eiropas Savienība. Ikvienam pilsonim ir tiesības piedalīties ES demokrātiskajā dzīvē, un lēmumu pieņemšanai jābūt iespējami atklātai un iespējami tuvinātai pilsoņiem. ES pilsoņi ir tieši pārstāvēti Eiropas Parlamentā.

ES pilsonība ietver īpašas demokrātiskas tiesības. ES pilsoņiem, kas ir izmantojuši savas tiesības dzīvot, strādāt vai studēt dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav ("mobilie ES pilsoņi"), ir balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietas dalībvalstī.

Padomes Direktīva 93/109/EK paredz sīki izstrādātu kārtību ES pilsoņu vēlēšanu tiesību izmantošanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās to dzīvesvietas dalībvalstī.

2020. gada ziņojumā par ES pilsonību¹ Komisija puda nodomu ierosināt atjaunināt Padomes Direktīvu 93/109/EK par mobilo ES pilsoņu balsstiesībām un tiesībām kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Mērķis ir atvieglot informācijas sniegšanu pilsoņiem un uzlabot attiecīgās informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, tostarp novērst daudzkārtēju balsošanu. Komisijas 2021. gada darba programmā tika paziņots par likumdošanas iniciatīvu, kuras mērķis ir uzlabot mobilo ES pilsoņu vēlēšanu tiesības.

Neraugoties uz pašlaik spēkā esošajiem pasākumiem, mobilie ES pilsoņi joprojām saskaras ar grūtībām īstenot savas vēlēšanu tiesības Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Problēmas ietver grūtības iegūt pareizu informāciju par to, kā balsot un kandidēt vēlēšanās, apgrūtinoši reģistrācijas procesi un ietekme, ko izraisa izslēgšana no reģistra vēlēšanās izcelsmes dalībvalstī. Konkrētāk, daudzkārtējas balsošanas novēršanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm par reģistrētiem vēlētajiem un kandidātiem kavē nekonsekvents datu apmaiņas un apkopošanas tvērums un termiņi.

Ar šo iniciatīvu atjaunina, precizē un stiprina spēkā esošos noteikumus, lai risinātu grūtības, ar kurām saskaras mobilie ES pilsoņi, iniciatīvas mērķis ir nodrošināt plašu un iekļaujošu dalību 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās, atbalstīt mobilos ES pilsoņus savu tiesību izmantošanā un aizsargāt vēlēšanu integritāti.

Šā priekšlikuma pamatā ir ilgstoša un regulāra informācijas apmaiņa ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm Komisijas īpašajā direktīvu īstenošanas grupā, ekspertu grupā vēlēšanu jautājumos un vēl divās īpašās kopīgās sanāksmēs, kurās tikās Eiropas vēlēšanu sadarbības daudzdisciplīnu tīkls un ekspertu grupa vēlēšanu jautājumos.

Šī ir Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) iniciatīva.

• Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Jauns impulss Eiropas demokrātijai ir Komisijas prioritāte, kuru Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena pieteikusi Komisijas politiskajās pamatnostādnēs 2019.–2024. gadam².

Eiropas Demokrātijas rīcības plānā³, ar ko Komisija nāca klajā 2020. gada 3. decembrī, tika paziņots Komisijas nodoms pastiprināt vēlēšanu procesu aizsardzību un ierosināt jaunu ES darbības mehānismu sadarbības stiprināšanai starp dalībvalstīm un regulatīvajām iestādēm.

¹ COM(2020) 730 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0730>.

² [political-guidelines-next-commission_lv_0.pdf \(europa.eu\)](#).

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Demokrātijas rīcības plāns", COM(2020) 790 final.

Visi ierosinātie pasākumi ir saskaņā ar mērķiem, kas ir pamatā Padomes Lēmumam 2018/994 par ES vēlēšanu tiesību aktu pārskatīšanu.

Šī iniciatīva ir arī cieši saistīta ar priekšlikumu pārstrādāt Padomes 1994. gada 19. decembra Direktīvu 94/80/EK⁴ un ar darbu, kas tiek veikts saistībā ar pārējām Komisijas 2021. gada darba programmas pārredzamības un demokrātijas tiesību aktu kopuma iniciatīvām. Šai iniciatīvai tiks pievienots arī paziņojums, kurā viens no mērķiem būs atbalstīt mobilo ES pilsoņu dalību vēlēšanās.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums nodrošina saskanību ar ES Vienotas digitālās vārtejas regulu⁵ attiecībā uz piekļuvi kvalitatīvai informācijai par Savienības un dalībvalstu noteikumiem, kuri piemērojami pilsoņiem, kas izmanto vai plāno izmantot savas tiesības, kuras izriet no Savienības iekšējā tirgus tiesību aktiem, un ar dokumentu “Savienība, kurā valda līdztiesība: personu ar invaliditāti tiesību stratēģija 2021.–2030. gadam”⁶, kura mērķis ir personām ar invaliditāti garantēt tādas pašas politiskās tiesības kā citiem⁷. Tas papildina arī citas ES politikas jomas, kas saistītas ar demokrātiju un digitālo pasauli⁸. Cenšoties panākt mobilo ES pilsoņu vienlīdzīgu piekļuvi elektroniskās vai balsošanas internetā risinājumiem, priekšlikuma mērķis ir labāk aizsargāt to pamattiesības, un tas atvieglo vispārējo demokrātisko līdzdalību. Iniciatīva saskan ar ES tiesību aktiem par datu aizsardzību.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Ar LESD 20. pantu izveido Savienības pilsonību. LESD 20. panta 2. punkta b) apakšpunktā un 22. panta 2. punktā, kā arī ES Pamattiesību hartas 39. pantā ir paredzēts, ka Savienības pilsoņiem ir tiesības balsot un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās valsts pilsoņiem. LESD 22. pantā ir paredzēts, ka šīs tiesības īsteno, ievērojot sīki izstrādātu kārtību, kas Padomei saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru un pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu.

Padomes Direktīva 93/109/EK nosaka šo sīki izstrādāto kārtību vēlēšanu tiesību izmantošanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Mobilo ES pilsoņu tiesības piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir paredzētas Līgumā par Eiropas Savienības darbību kā daļa no to kā Savienības pilsoņu tiesībām. Tiesiskais regulējums attiecībā uz to, kā mobilie ES pilsoņi izmanto vēlēšanu tiesības, ietver ES un valstu noteikumu mijiedarbību. Savienība rīkojas, īstnodama Līguma principu, ar ko nosaka mobilo ES pilsoņu vēlēšanu tiesības, jo īpaši ar Padomes Direktīvu 93/109/EK.

Tā kā pārrobežu jautājumu risināšana nav pa spēkam atsevišķām dalībvalstīm, dalībvalstis apzinātās problēmas nevar risināt, rīkojoties atsevišķi. Tikai ES līmenī var pienācīgi panākt

⁴ Padomes Direktīva 94/80/EK (1994. gada 19. decembris), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā tiesības balsot un kandidēt pašvaldību vēlēšanās izmanto Savienības pilsoņi, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav.

⁵ [EUR-Lex - 32018R1724 - LV - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁶ [EUR-Lex - 52021DC0101 - LV - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁷ Sk. arī ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, kuras līgumslēdzējas puses ir ES un dalībvalstis.

⁸ Sk. Eiropas Demokrātijas rīcības plānu, COM(2020) 790 final.

kopīgu standartu un procedūru nodrošināšanu attiecībā uz mobilo ES pilsoņu balsstiesībām un tiesībām kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās un informācijas apmaiņu par attiecīgajiem vēlētajiem un kandidātiem, lai novērstu daudzkārtēju balsošanu.

- **Proporcionalitāte**

Ierosinātie mērķtiecīgie pasākumi nepārsniedz to, kas nepieciešams, lai sasniegtu ilgtermiņa mērķi — attīstīt ES demokrātiju un stiprināt to. Tie uzlabo un precizē satvaru, kas reglamentē to, kā mobilie ES pilsoņi izmanto vēlēšanu tiesības, kuras piešķirtas saskaņā ar Līgumiem, un, uzlabojot pašreizējo informācijas apmaiņas sistēmu, labāk risina jautājumu par daudzkārtēju balsošanu saistībā ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Tādējādi priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Padomes direktīvā jau ir ietverts stingrs normu kopums par standartiem un procedūrām, lai mobilie ES pilsoņi varētu izmantot vēlēšanu tiesības. Šā priekšlikuma mērķis ir veikt mērķtiecīgas izmaiņas minētajā Padomes direktīvā, lai novērstu konkrētus apzinātos trūkumus un šķēršļus, ar kuriem saskaras dalībvalstis un pilsoņi. Ņemot vērā nepieciešamību atjaunināt formulējumu, novecojušas atsauces un noteikumus, Padomes direktīvu ir lietderīgi pārstrādāt. Tā kā šis priekšlikums ir Padomes direktīvas pārstrādāta versija, vispiemērotākais ir tāda paša veida juridiskais instruments.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Ņemot vērā Komisijas jaunākos ziņojumus, ir piemērota atkāpe no principa “vispirms izvērtēt”. Pierādījumi skaidri liecina, ka Direktīva 93/109/EK⁹ ir jāatjaunina, un tas tiek uzskatīts par pietiekamu izvērtēšanas posmam. Visbeidzot, ārējais pētījums, kas sagatavots, lai pamatotu ietekmes novērtējumu, ietver arī spēkā esošā tiesiskā regulējuma¹⁰ izvērtēšanas elementus.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Gatavojot šo priekšlikumu, Komisija risināja ciešu dialogu un apspriedās ar ieinteresētajām personām.

Priekšlikuma pamatā cita starpā ir atklāta sabiedriskā apspriešana¹¹ ar pilsoņiem, nevalstiskajām organizācijām un vietējām un reģionālajām iestādēm, attiecīgie pētījumi, tostarp tie, kurus veicis Akadēmiskais tīkls ES pilsonības tiesību jomā¹², un konstatējumi ārējā pētījumā, kas sagatavots, lai pamatotu ietekmes novērtējumu, kurš veikts pirms

⁹ Ziņojums par 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām un 2020. gada ziņojums par pilsonību. Direktīva vienu reizi arī ir grozīta (ar Padomes 2012. gada 20. decembra Direktīvu 2013/1/ES).

¹⁰ 2021. gadā veiktais pētījums, lai pamatotu ietekmes novērtējuma sagatavošanu par iespējamo ES politikas iniciatīvu, kuras mērķis ir atbalstīt mobilo ES pilsoņu plašu un iekļaujošu līdzdalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās un pašvaldību vēlēšanās Eiropā, <https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives> un tā pielikumi <https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12684-Inclusive-EU-Parliament-elections-supporting-EU-citizens-right-to-vote-and-stand-as-candidates-in-another-EU-country/public-consultation_lv.

¹² “Political participation of Mobile EU Citizens-Insights from pilot studies on Austria, Belgium, Bulgaria, Germany, Greece, Hungary, Ireland and Poland”.

priekšlikuma¹³ izstrādes. Turklāt tajā ņemtas vērā atsauksmes, kas saņemtas no īpašām apspriešanām ar ieinteresētajām personām, tostarp no mobilajiem ES pilsoņiem¹⁴, Eiropas vēlēšanu sadarbības tīkla¹⁵ un ekspertu grupas vēlēšanu jautājumos¹⁶. To papildināja secinājumi, kas gūti attiecīgajos projektos, kuri finansēti programmās “Tiesības, vienlīdzība un pilsonība¹⁷” un “Eiropa pilsoņiem¹⁸”, un tiešas ES pilsoņu sniegtas atsauksmes, kuras saņēma Komisija un Eiropas Parlaments.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikumu pamatoja ekspertīzes avoti. Šie informācijas avoti ietvēra ekspertu konsultācijas ar Komisijas ekspertu grupu vēlēšanu jautājumos un Eiropas vēlēšanu sadarbības tīklu.

2021. gada 28. janvārī un 2021. gada 10. jūnijā notika divas Eiropas vēlēšanu sadarbības tīkla un ekspertu grupas vēlēšanu jautājumos kopīgas sanāksmes. Abās šajās kopīgajās sanāksmēs apspriestie jautājumi lielā mērā jau tika apspriesti iepriekšējās sanāksmēs un plaši analizēti Komisijas ziņojumā par 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām¹⁹.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikumu pamato ietekmes novērtējums (SWD(2020) 357). Ņemot vērā līdzības starp Padomes Direktīvu 93/109/EK un Padomes Direktīvu 94/80/EK gan attiecībā uz galvenajiem labuma guvējiem (mobilajiem ES pilsoņiem), gan piešķirtajām tiesībām un saistītajām prasībām dalībvalstīm, iespējas uzlabot šīs direktīvas un to darbību tika novērtētas vienā dokumentā. Regulējuma kontroles padome sniedza labvēlīgu atzinumu par ietekmes novērtējumu (SEC(2021) 576).

Ietekmes novērtējumā tika izskatīti divi alternatīvi politikas risinājumi apzināto problēmu risināšanai. Politikas risinājumi varētu būt vairāki iespējamie pasākumi, kas apsvērti, lai uzlabotu vēlēšanu tiesību izmantošanu un atbalstītu taisnīgu vēlēšanu procesu, risinot jautājumu par daudzkārtēju balsošanu. Konkrētāk, šie politikas risinājumi ietver gan nesaistošus, nelegislatīvus pasākumus informētības palielināšanas un pastiprinātas administratīvās sadarbības atbalstam, gan kopīgus standartus mobilo ES pilsoņu reģistrēšanas procedūrām un datu apmaiņai, lai novērstu daudzkārtēju balsošanu. 1. risinājums paredz mērķtiecīgus tiesību aktu grozījumus un nesaistošus pasākumus. Mērķis ir konsolidēt un precizēt spēkā esošos Padomes direktīvas noteikumus.

¹³ 2021. gadā veiktais pētījums, lai pamatotu ietekmes novērtējuma sagatavošanu par iespējamo ES politikas iniciatīvu, kuras mērķis ir atbalstīt mobilo ES pilsoņu plašu un iekļaujošu līdzdalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās un pašvaldību vēlēšanās Eiropā, <https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives> un tā pielikumi <https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>.

¹⁴ Lai pamatotu pamatpētījumu, tika veikta mērķtiecīga mobilo ES pilsoņu tiešsaistes aptauja nolūkā novērtēt mobilo ES pilsoņu pieredzi, kas gūta, piedaloties dzīvesvietas dalībvalsts politiskajās norisēs, kā arī ņemot vērā dažādus faktorus, kas ietekmē to līdzdalību.

¹⁵ Eiropas Parlamenta vēlēšanu sadarbības tīkls tika izveidots 2019. gadā. Tajā sapulcēti dalībvalstu iestāžu pārstāvji, kas ir kompetenti vēlēšanu jautājumos, un tas ļauj apmainīties ar konkrētu un praktisku informāciju par dažādiem jautājumiem, kuri ir būtiski brīvu un taisnīgu vēlēšanu nodrošināšanai, tostarp par datu aizsardzību, kiberdrošību, pārredzamību un informētības palielināšanu. Vairāk sk. tīmekļa vietnē [Eiropas vēlēšanu sadarbības tīkls Eiropas Komisija \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives).

¹⁶ Ekspertu grupa vēlēšanu jautājumos izveidota 2005. gadā. Tās uzdevums: iedibināt ciešu sadarbību starp dalībvalstu iestādēm un Komisiju jautājumos, kas saistīti ar vēlēšanām, palīdzēt Komisijai, sniedzot informāciju un konsultācijas par vēlēšanu tiesību stāvokli Eiropas Savienībā un tās dalībvalstīs, un veicināt informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņu šajā jomā. [Komisijas ekspertu grupu un citu līdzīgu struktūru reģistrs \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives)

¹⁷ https://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers/justice-and-consumers-funding-tenders/funding-programmes/previous-programmes-2014-2020/europe-citizens-efc_lv.

¹⁹ COM(2020) 252 final.

2. risinājums paredz plašu normatīvu ieviešanu. Ievērojot nediskriminācijas principu, kas ir direktīvas pamatā, 2. politikas risinājuma mērķis ir īstenot plašu direktīvas reformu, piemēram, nosakot juridiskas prasības reģistrācijas termiņiem. Tika rūpīgi pārbaudīta risinājumu efektivitāte, lietderīgums, saskanība ar citām ES politikas jomām un subsidiaritāte un proporcionālitate. 2. risinājums tiek uzskatīts par visefektīvāko risinājumu visu paredzēto mērķu sasniegšanai. Tomēr lietderīguma, saskanības, subsidiaritātes un proporcionālitates apsvērumu dēļ priekšroka tiek dota 1. risinājumam.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums dalībvalstu un ES pārvaldes iestādēm rada zināmas izmaksas, kas izriet no ciešākas sadarbības, taču paredzams, ka tas, pateicoties saskaņotiem procesiem, sekmēs lietderīguma ieguvumus. Turklāt dažās dalībvalstīs jau ir ieviestas sistēmas, kas aptver paredzētos pienākumus, un tādējādi tās nesaskarsies ar ievērojamām papildu izmaksām.

Ar šo priekšlikumu tiek vienkāršots process, kā mobilie ES pilsoņi reģistrējas, lai balsotu un kandidētu Eiropas vēlēšanās. Tas arī samazinātu to izmaksas salīdzinājumā ar līdzšinējo stāvokli, kurā netiks veiktas izmaiņas pašreizējos noteikumos.

Saskaņā ar priekšlikumu netika konstatēta negatīva ekonomiskā ietekme, ko radītu mobilo ES pilsoņu lielāka integrācija un demokrātiska līdzdalība to uzņēmējā dalībvalstī. Vienkāršojot reģistrācijas prasības un uzlabojot informācijas sniegšanu mobilajiem ES pilsoņiem par balsošanu un to informētību, paredzams, ka priekšlikumam būs tikai netieša plašāka ekonomiskā ietekme, ciktāl tas veicina brīvu pārvietošanos.

Priekšlikumā paredzēts, ka mobilajiem ES pilsoņiem būs vienlīdzīga piekļuve attālinātas un elektroniskas balsošanas iespējām ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem. Attālinātas balsošanas iespējas atvieglo mobilo ES pilsoņu dalību vēlēšanās.

Priekšlikums atbalsta tehniskā rīka optimizāciju datu apmaiņai starp dalībvalstīm par reģistrētiem vēlētājiem. Tas galvenokārt ietvertu formalizētu pieeju sistēmai, kas atbalsta datu apmaiņu un ir praktiski realizēta ar Komisijas nodrošināto šifrēšanas rīku, Padomes Direktīvā 93/109/EK ieviešot skaidras atsaucis uz to. Viss datu nosūtīšanas process, ko atvieglo šifrēšanas rīks, tiktu vēl vairāk stiprināts ar datu drošu nosūtīšanu starp dalībvalstīm, tostarp šaubu gadījumā par atsevišķiem gadījumiem. Tādējādi priekšlikums atvieglo administratīvos uzdevumus un ar IKT saistītās procedūras dalībvalstu pārvaldes iestādēm kā galvenajām ieinteresētajām personām.

Tāpēc priekšlikuma digitālie aspekti atbilst “digitālajai pārbaudei”²⁰.

- **Pamattiesības**

Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pants paredz, ka “Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības. Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība.”.

LES 10. panta 1. un 2. punkts paredz, ka “Savienības darbības pamatā ir pārstāvības demokrātija” un ka “pilsoņi Savienības līmenī ir tieši pārstāvēti Eiropas Parlamentā.”

Eiropas Savienības pamattiesību hartas 26. pants paredz, ka “Savienība atzīst un ievēro invalīdu tiesības izmantot pasākumus, kas paredzēti, lai nodrošinātu viņu neatkarību, sociālo un profesionālo integrāciju un dalību sabiedrības dzīvē.”.

Šis priekšlikums ir vērsts uz šo noteikumu mērķiem un tādējādi ir saderīgs ar ES Pamattiesību hartā garantētajām pamattiesībām un nodrošina to īstenošanu.

²⁰

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/better-regulation-toolbox-27_en_0.pdf

Šis priekšlikums sekmē ES pilsoņu pārvietošanās brīvību (Hartas 45. pants). Tas arī atbalsta vienlīdzīgu attieksmi pret mobilajiem ES pilsoņiem un to iespējas balsot salīdzinājumā ar to dzīvesvietas dalībvalsts pilsoņiem. Turklāt tas nostiprina tiesības balsot un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās (Hartas 39. pants) un pilsoņu tiesības uz labu pārvaldību (41. pants).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums Eiropas Savienībai nerada nekādu finansiālu vai administratīvu slogu. Tādējādi tas neietekmē Eiropas Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Dalībvalstis vēlākais līdz 2023. gada 31. maijam pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Sešu mēnešu laikā pēc katrām Eiropas Parlamenta vēlēšanām dalībvalstīm jānosūta Komisijai ziņojums par šīs direktīvas piemērošanu. Viena gada laikā pēc katrām Eiropas Parlamenta vēlēšanām Komisijai jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums par šīs direktīvas piemērošanu. Komisija var ierosināt grozījumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem. Divu gadu laikā pēc 2029. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām Komisija veiks arī savu izvērtējumu par direktīvas darbību, lai apkopotu informāciju, kas iegūta dalībvalstu ziņojumos un Eiropas vēlēšanu sadarbības tīkla sanāksmēs.

- **Skaidrojošie dokumenti**

Tiesa 2019. gada 8. jūlija spriedumā²¹ un savā turpmākajā judikatūrā²² ir sniegusi skaidrojumu, ka, paziņojot Komisijai valsts transponēšanas pasākumus, dalībvalstīm ir jāsniedz pietiekami skaidra un precīza informācija un attiecībā uz katru direktīvas normu jānorāda valsts tiesību norma(-as), kas nodrošina tās/to transponēšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Skaidrojumi ir sniegti tikai par tiem Padomes direktīvas noteikumiem, kurus ar šo priekšlikumu ierosināts grozīt.

1. Lai atvieglotu mobilo ES pilsoņu piekļuvi vēlēšanu informācijai, 12. pantā noteikti augstāki standarti attiecībā uz vēlēšanu informācijas sniegšanu mobilajiem ES pilsoņiem. Saskaņā ar šo priekšlikumu dalībvalstīm ir jāizraugās iestādes, kas proaktīvi informēs to teritorijā dzīvojošos mobilos ES pilsoņus par nosacījumiem un sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz vēlēšanu vai kandidātu reģistrāciju Eiropas Parlamenta vēlēšanās pirms un pēc reģistrācijas vai nu vēlēšanu nolūkos, vai arī Direktīvā 2004/38/EK izklāstītajā nolūkā. Tas varētu ietvert arī informācijas sniegšanu un saziņas līdzekļu izmantošanu, kas pielāgoti konkrētām vēlēšanu grupām, piemēram, jauniem vēlētajiem.

Lai palielinātu mobilo ES pilsoņu informētību un izpratni par procedūrām un praksi attiecībā uz reģistrāciju un dalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās, tajā pašā pantā ir paredzēts pienākums dalībvalstu izraudzītajām iestādēm paziņot mobilajiem ES pilsoņiem, kas tikuši reģistrēti kā vēlētaji vai kandidāti, konkrētu un pielāgotu informāciju par:

a) to reģistrācijas statusu,

²¹ Komisija/Belģija, C-543/17.

²² Sk. spriedumus lietās Komisija/Rumānija, C-549/18, un Komisija/Īrija, C-550/18.

- b) vēlēšanu datumu un balsošanas veidu un vietu,
- c) attiecīgajiem noteikumiem par vēlētāju un kandidātu tiesībām un pienākumiem, tostarp par aizliegumiem un nesaderībām un piemērojamām sankcijām vēlēšanu noteikumu pārkāpumu gadījumā,
- d) veidiem, kā iegūt papildu informāciju par vēlēšanu organizāciju, tostarp par kandidātu sarakstiem.

Saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1724 dalībvalstīm ir jānodrošina, ka lietotājiem to tīmekļa lapās ir viegli pieejama lietotājdraudzīga, precīza, atjaunināta un pietiekami visaptveroša informācija par dalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Dalībvalstis izmanto dažādus saziņas līdzekļus un kanālus. Tāpēc, lai nodrošinātu saskaņību, ar iniciatīvu ir paredzēts attiecīgi paplašināt Regulā (ES) 2018/1724 izklāstītās kvalitātes prasības, iekļaujot prasību par to, ka dalībvalstis tieši un individuāli sniedz oficiālu vēlēšanu informāciju mobilajiem ES pilsoņiem. Lai palielinātu pieejamību un uzlabotu informētības līmeni, dalībvalstīm tiks prasīts lietot dzīvesvietas dalībvalsts oficiālo valodu un ES oficiālo valodu, ko lielā mērā saprot pēc iespējas lielāks skaits ES pilsoņu, kas dzīvo to teritorijā. Dalībvalstis varēs arī paļauties uz portālu “Tava Eiropa”. Kopā ar kontaktinformāciju, kas ieviesta ar grozījumiem datos, kuri mobilajiem ES pilsoņiem jāiesniedz, lai tie varētu reģistrēties kā vēlētāji un kandidāti, tas ļaus dalībvalstīm izmantot elektroniskos kanālus, lai tieši paziņotu informāciju. Lai nodrošinātu iekļaujošu dalību vēlēšanās, iniciatīvā ir paredzētas arī pieejamības prasības attiecībā uz informāciju, ko sniedz personām ar invaliditāti un gados vecākiem cilvēkiem, kā iedvesmas avotu izmantojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Personu ar invaliditāti tiesību komitejas vispārējās piezīmes par Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 21. pantu.

2. Lai mazinātu administratīvos šķēršļus, ar kuriem saskaras mobilie ES pilsoņi, ar priekšlikumu (9. un 10. pants) ievieš standartizētas veidnes I un II pielikumā izklāstītajām oficiālajām deklarācijām, kas jāiesniedz mobilajiem ES pilsoņiem, lai tie varētu reģistrēties kā vēlētāji un kandidāti. Lai atvieglotu mobilo ES pilsoņu identifikāciju, ievērojot Vispārīgās datu aizsardzības regulas 5. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteikto precizitātes principu, pašreizējos datus papildina ar piederības dalībvalsts izdotu personas kodu (attiecīgā gadījumā) vai alternatīvi ar piederības dalībvalsts izdotā personas dokumenta vai ceļošanas dokumenta veidu un tā sērijas numuru. Veidlapās tiks iekļauta arī kontaktinformācija, lai dalībvalstis varētu izpildīt savu informēšanas pienākumu. Tā kā direktīvu pielikumi tiks publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tie būs pieejami visās ES oficiālajās valodās gan pilsoņiem, gan valstu iestādēm.

3. Grozījumu 13. pantā mērķis ir racionalizēt pašreizējo informācijas apmaiņas sistēmu par mobilo ES pilsoņu vēlēšanu tiesībām. Šajā nolūkā veiktie pasākumi ietver III pielikumā izklāstītās unikālās datu kopas izveidi, kurā papildus datiem, ar kuriem pašlaik apmainās, būs iekļauts piederības dalībvalsts izdots personas kods (attiecīgā gadījumā) vai personas dokumenta vai ceļošanas dokumenta veids un reģistrācijas datums. Turklāt grozījumos ir skaidri minēti elektroniskie līdzekļi, ko datu apmaiņas drošības atbalstam dalībvalstīm piedāvā Komisija. Tajā pašā pantā ir ierobežots mobilo ES pilsoņu reģistrācijas tvērums vēlētāju sarakstos un uzņēmējas dalībvalsts kandidātu sarakstos, attiecinot to tikai uz Eiropas Parlamenta vēlēšanām, tādējādi novēršot izslēgšanu no citām vēlēšanām. Komisija tiks pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru noteiktu atbildību un pienākumus attiecībā uz drošā rīka darbību.

4. Ar 17. pantu ievieš dalībvalstu veiktās īstenošanas regulāru uzraudzību un ziņošanu par to. Ziņojumos iekļaujami attiecīgie statistikas dati par mobilo ES pilsoņu kā vēlētāju vai kandidātu dalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Lai labāk novērtētu direktīvā paredzēto pasākumu īstenošanu, dalībvalstīm būs jāuzlabo datu vākšana par mobilo ES pilsoņu skaitu, kas attiecīgā gadījumā reģistrēti kā vēlētāji un kandidāti, un par mobilo ES pilsoņu skaitu, kas

nobalsojuši. 18. pantā paredzēts izvērtēt direktīvas piemērošanu divu gadu laikā pēc 2029. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

5. Ar 9., 10. un 13. pantu Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, lai nodrošinātu, ka oficiālo deklarāciju veidnes, ko mobilie ES pilsoņi iesniedz, reģistrējoties kā vēlētāji vai kandidāti, un datu kopa, ar kuru apmainīsies dalībvalstis, arī turpmāk ietver attiecīgo informāciju. 20. pantā ir izklāstīti deleģēšanas nosacījumi saskaņā ar LESD 290. pantu.

6. Ievērojot nediskriminācijas principu, saskaņā ar 14. pantu dalībvalstīm ir jānodrošina mobilajiem ES pilsoņiem tādas pašas iepriekšējas balsošanas, balsošanas pa pastu, elektroniskās balsošanas un balsošanas internetā iespējas, kādas Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir pieejamas to pilsoņiem.

7. Priekšlikums 9. panta 4. punktā svīturo jēdzienu “automātiski”, ievērojot Vispārīgās datu aizsardzības regulas noteikumus par automatizētas lēmumu pieņemšanas ierobežojumiem. Turklāt, lai nodrošinātu piekļuvi informācijai ar tādiem pašiem nosacījumiem kā saviem pilsoņiem, dalībvalstīm ir jāpaziņo mobilajiem ES pilsoņiem par to izslēgšanu no vēlētāju saraksta, ja ir noteikts šāds pienākums informēt savus pilsoņus.

8. Ar tādu pašu mērķi — palielināt mobilo ES pilsoņu informētību un atvieglot vēlēšanu tiesību izmantošanu —, ar 11. panta grozījumiem dalībvalstīm tiek prasīts skaidri un savlaicīgi informēt mobilos ES pilsoņus par to reģistrāciju un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ja to pieteikums tiek noraidīts. Šajā pantā arī precizēts dalībvalstu pienākuma tvērums, jēdzienu “darbības” aizstājot ar jēdzienu “lēmums”. Jaunajā 11. panta punktā paredzētas vēlētāju un kandidātu tiesības direktīvas 3. panta tvērumā labot jebkādas nekonsekvences vai kļūdas vēlētāju sarakstos vai kandidātu sarakstos ietvertajos datos ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem.

9. Priekšlikumā ir paredzēti arī novecojušas valodas un novecojušu atsauču pielāgojumi (2. panta 5. un 6. punkts, 3. panta a) punkts, 4. panta 1. punkts un 5., 8., 9., 10., 11. un 16. pants), atsauces uz Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu aizstājot ar atsaucēm uz Līgumu par Eiropas Savienības darbību un lietojot dzimumneitrālu valodu.

10. Ar grozījumiem svīturo arī 15. pantu, jo šis noteikums attiecas uz 1994. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

11. Ievērojot Eiropas Padomes Venēcijas komisijas sniegto ieteikumu, 21. pantā ir paredzēta direktīvas transponēšana līdz 2023. gada 31. maijam.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmantošanai Savienības pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav (pārstrādāta redakcija)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā ~~Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu~~ ☒ Līgumu par Eiropas Savienības darbību ☒ un jo īpaši tā ~~8. panta~~ ☒ 22. ☒ panta 2. punktu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu,
saskaņā ar īpašo likumdošanas procedūru,
tā kā:

↓ jauns

(1) Padomes Direktīvā 93/109/EK²³ ir jāizdara vairāki grozījumi. Skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.

↓ 93/109/EK 1. apsvērums
(pielāgots)

~~tā kā Līgums par Eiropas Savienību iezīmē jaunu stadiju ciešākas savienības radīšanas procesā starp Eiropas tautām; tā kā viens no tā uzdevumiem ir, demonstrējot konsekvenču un solidaritāti, organizēt attiecības starp dalībvalstu tautām; tā kā tā pamatmērķi ietver dalībvalstu pilsoņu tiesību un interešu aizsardzības stiprināšanu, ieviešot Savienības pilsonību;~~

↓ 93/109/EK 2. apsvērums
(pielāgots)

~~tā kā šā iemesla dēļ Līguma par Eiropas Savienību II sadaļa, kas groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopieni, ievieš Savienības pilsonību visiem dalībvalstu pilsoņiem un uz šā pamata piešķir tiem vairākas tiesības;~~

²³

Padomes Direktīva 93/109/EK (1993. gada 6. decembris), ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmantošanai Savienības pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav.

↓ jauns

- (2) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 20. panta 2. punkta b) apakšpunkts un 22. panta 2. punkts piešķir Savienības pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav, tiesības balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietas dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem. Šīs tiesības, kas ir apstiprinātas arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (“Harta”) 39. pantā, konkretizē 21. pantā izklāstīto principu par vienlīdzību un diskriminācijas aizliegumu pilsonības dēļ. Tas izriet arī no tiesībām brīvi pārvietoties un dzīvot, kas nostiprinātas LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunktā un 21. pantā un Hartas 45. pantā.
- (3) Sīki izstrādāta kārtība balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmantošanai ir izklāstīta Padomes Direktīvā 93/109/EK.
- (4) Savā 2020. gada ziņojumā par ES pilsonību²⁴ Komisija uzsvēra, ka ir nepieciešams atjaunināt, precizēt un stiprināt noteikumus par balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmantošanu ar mērķi nodrošināt, ka ar tiem tiek atbalstīta mobilo ES pilsoņu plaša un iekļaujoša līdzdalība. Ņemot vērā arī pieredzi, kas gūta, Padomes Direktīvu 93/109/EK piemērojot secīgām vēlēšanām, un izmaiņas, kuras ieviestas ar Līgumu grozījumiem, vairāki minētās direktīvas noteikumi būtu jāatjaunina.

↓ 93/109/EK 3. apsvērums
(pielāgots)

~~tā kā balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī, kas noteiktas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 8.b panta 2. punktā, ir nediskriminēšanas principa īstenošana starp pilsoņiem un nepilsoņiem un izriet no tiesībām brīvi pārvietoties un dzīvot, kas ietvertas Līguma 8.a pantā;~~

↓ 93/109/EK 4. apsvērums
(pielāgots)

- (5) ~~tā kā EK Līguma 8.b panta 2. punkts saistīts tikai ar iespēju izmantot balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas parlamenta vēlēšanās, neierobežojot EK Līguma 138. panta 3. punktu, ☒ LESD 20. panta 2. punkts neskar LESD 223. panta 1. punktu, ☒ kas paredz vienotas šo vēlēšanu kārtības ieviešanu visās dalībvalstīs ☒ saskaņā ar visām dalībvalstīm kopīgiem principiem ☒; tā kā tas cenšas likvidēt pilsonības prasību, kas šobrīd jāpilda lielākajā daļā dalībvalstu, lai izmantotu šīs tiesības;~~

↓ jauns

- (6) Lai nodrošinātu, ka Savienības pilsoņi, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav (“Savienības pilsoņi, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi”), var izmantot savas balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uzņēmējas dalībvalsts pilsoņi, būtu jāprecizē nosacījumi, kuri reglamentē reģistrāciju vēlēšanās un dalību tajās, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi

²⁴

https://ec.europa.eu/info/files/eu-citizenship-report-2020-empowering-citizens-and-protecting-their-rights_en

pret attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem un Savienības pilsoņiem, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi. Jo īpaši pret Savienības pilsoņiem, kas vēlas balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietas dalībvalstī, būtu jānodrošina vienlīdzīga attieksme attiecībā uz visiem dzīvesvietas laikposmiem, kuri ir jāievēro kā nosacījums tiesību izmantošanai, kā arī attiecībā uz pierādījumiem, ar ko apliecina atbilstību šādam nosacījumam.

↓ 93/109/EK 5. apsvērums
(pielāgots)

~~tā kā EK Līguma 8.b panta 2. punkta piemērošana neparedz iepriekšēju dalībvalstu vēlēšanu sistēmu saskaņošanu; tā kā turklāt, lai ņemtu vērā proporcionālības principu, kas ietverts EK Līguma 3.b panta trešajā daļā, Kopienas tiesību aktu saturs šajā sfērā nedrīkst pārsniegt to, kas nepieciešams EK Līguma 8.b panta 2. punkta mērķa sasniegšanai;~~

↓ 93/109/EK 6. apsvērums
(pielāgots)

~~tā kā EK Līguma 8.b panta 2. punkta mērķis ir nodrošināt, lai visi Savienības pilsoņi, neskatoties uz to, vai tie ir vai nav tās dalībvalsts pilsoņi, kurā tie dzīvo, var šajā valstī izmantot savas balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās ar tādiem pašiem nosacījumiem; tā kā nosacījumiem, ko piemēro nepilsoņiem, to skaitā tiem, kas saistīti ar dzīvesvietas laikposmu un pierādījumiem, būtu jābūt vienādiem ar tiem, ko piemēro attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem;~~

↓ 93/109/EK 7. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (7) ~~tā kā EK Līguma 8.b panta 2. punkts paredz balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī, tomēr neaizstājot ar to balsstiesības un tiesības kandidēt dalībvalstī, attiecībā uz kuru pilsonim ir valstiskā piederība; tā kā Jāņem vērā Savienības pilsoņu brīvība izvēlēties dalībvalsti, kurā piedalīties Eiropas ☒ Eiropas Parlamenta ☒ vēlēšanās, vienlaikus rūpējoties par to, lai nodrošinātu, ka šo brīvību launprātīgi neizmanto personas, kas ⇒ paredzot pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka neviens vairāk nekā vienu reizi nevar ⇐ balsot vai kandidēt vairāk nekā vienā valstī.~~

↓ jauns

- (8) Ievērojot starptautiskos un Eiropas standartus, tostarp Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām prasības un Eiropas Cilvēktiesību konvencijas normas, dalībvalstīm būtu ne tikai jāatzīst un jāievēro Savienības pilsoņu balsstiesības un tiesības kandidēt, bet arī jānodrošina viegla piekļuve to vēlēšanu tiesībām, likvidējot pēc iespējas vairāk šķēršļu dalībai vēlēšanās.
- (9) Lai Savienības pilsoņiem būtu vieglāk izmantot to balsstiesības un tiesības kandidēt savā dzīvesvietas valstī, šādi pilsoņi pietiekami laicīgi pirms vēlēšanu dienas būtu jāiekļauj vēlētāju sarakstā. Formalitātēm, kas piemērojamas to reģistrācijai, vajadzētu būt pēc iespējas vienkāršām. Vajadzētu pietikt ar to, ka attiecīgie Savienības pilsoņi uzrāda derīgu personas apliecību un iesniedz oficiālu deklarāciju, kurā iekļauti elementi, kas apliecina to tiesības piedalīties vēlēšanās. Pēc reģistrācijas Savienības

pilsoņiem, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi, būtu jāpaliek vēlētāju sarakstā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā Savienības pilsoņiem, kas ir attiecīgās dalībvalsts pilsoņi, kamēr tie atbilst balsstiesību izmantošanas nosacījumiem. Turklāt Savienības pilsoņiem būtu jāsniedz kompetentajām iestādēm kontaktinformācija, kas minētajām iestādēm ļauj tos regulāri informēt.

- (10) Lai gan dalībvalstu kompetencē ir noteikt balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās attiecībā uz pilsoņiem, kas dzīvo ārpus to teritorijas, tam, ka Savienības pilsoņi, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi, tikuši iekļauti to dzīvesvietas dalībvalsts vēlētāju sarakstā, pašam par sevi nevajadzētu būt par pamatu izslēgšanai no vēlētāju saraksta to piederības dalībvalstī citu veidu vēlēšanās.
- (11) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret Savienības pilsoņiem, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi un kas vēlas izmantot tiesības kandidēt vēlēšanās savā dzīvesvietas dalībvalstī, būtu jāprasa, lai šie pilsoņi uzrādītu tos pašus apliecinājuma dokumentus, kurus prasa kandidātiem, kas ir attiecīgās dalībvalsts pilsoņi. Tomēr, lai konstatētu, ka šie pilsoņi var izmantot LESD 20. panta 2. punkta b) apakšpunktā un 22. panta 2. punktā paredzētās tiesības, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai prasīt iesniegt oficiālu deklarāciju, kurā iekļauti elementi, kas vajadzīgi, lai pierādītu to tiesības kandidēt attiecīgajās vēlēšanās.
- (12) Lai atvieglotu to vēlētāju un kandidātu precīzu identifikāciju, kas reģistrēti gan piederības dalībvalstī, gan dzīvesvietas dalībvalstī, tādu datu sarakstā, kuri no Savienības pilsoņiem jāprasa, iesniedzot pieteikumu par iekļaušanu vēlētāju sarakstos vai pieteikumu par kandidēšanu dzīvesvietas dalībvalstī, būtu jāiekļauj personas kods vai derīga personas dokumenta vai ceļošanas dokumenta sērijas numurs.
- (13) Savienības pilsoņiem, kam balsstiesības un tiesības kandidēt atņemtas, pamatojoties uz kompetentās iestādes pieņemtu atsevišķu krimināltiesisku vai civiltiesisku lēmumu, būtu jāliedz šīs tiesības izmantot Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī. Saņemot vēlētāja reģistrācijas pieteikumu, dalībvalstis var prasīt attiecīgajiem pilsoņiem iesniegt oficiālu deklarāciju, ar ko apliecina, ka tiem nav atņemtas balsstiesības. Kandidējot savā dzīvesvietas valstī, Savienības pilsoņiem būtu jāiesniedz paziņojums, ar ko apliecina, ka tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās tiem nav atņemtas.
- (14) Dzīvesvietas dalībvalstij vajadzētu būt iespējai pārbaudīt, vai Savienības pilsoņiem, kas izteikuši vēlmi izmantot savas tiesības kandidēt, to piederības valstī šīs tiesības nav atņemtas. Ja dalībvalsts saņem attiecīgu pieprasījumu no dzīvesvietas dalībvalsts, tai būtu jāsniedz vajadzīgais apliecinājums termiņā, kas ļauj efektīvi novērtēt kandidatūras pieņemamību. Personas datus, ar kuriem notiek apmaiņa, var apstrādāt tikai šādā nolūkā. Ņemot vērā to, cik svarīgas ir vēlēšanu tiesības, ja piederības dalībvalsts savlaicīgi nesniedz informāciju par Savienības pilsoņa statusu, tiesības kandidēt dzīvesvietas dalībvalstī nebūtu jāatņem. Gadījumos, kad attiecīgā informācija tiek sniegta vēlāk, dzīvesvietas dalībvalstij, izmantojot attiecīgus pasākumus saskaņā ar tās valsts tiesību aktos noteikto procedūru, būtu jānodrošina, ka Savienības pilsoņiem, kam ir atņemtas tiesības kandidēt savā piederības dalībvalstī, bet kas ir reģistrēti kā kandidāti vai kas jau ir ievēlēti, tiktu liegtas tiesības tikt ievēlētiem vai izmantot mandātu.
- (15) Ņemot vērā to, ka pieņemamības procedūra dalībvalstī citas dalībvalsts pilsonim neizbēgami ir saistīta ar vairāk administratīviem pasākumiem nekā šīs dalībvalsts pilsoņiem, dalībvalstīm būtu jāvar tādiem Savienības pilsoņiem, kas nav to pilsoņi, kandidēšanas pieteikuma iesniegšanai noteikt citu termiņu nekā valsts pilsoņiem.

Termiņu atšķirībām būtu jāprobežojas ar to, kas ir nepieciešams un samērīgs, lai laikus varētu ņemt vērā piederības dalībvalsts sniegto informācijas paziņojumu. Šāda atsevišķa termiņa noteikšanai nebūtu jāietekmē termiņi citu dalībvalstu pienākumiem sniegt paziņojumus saskaņā ar Direktīvu.

- (16) Lai novērstu daudzkārtēju balsošanu vai gadījumus, kad viena un tā pati persona kandidētu vairāk nekā vienu reizi vienās un tajās pašās vēlēšanās, dalībvalstīm būtu jāapmainās ar informāciju, kas iegūta no oficiālajām deklarācijām, kuras sagatavojuši Savienības vēlētajī un Savienības pilsoņi, kam ir tiesības kandidēt. Tā kā pilsoņu identificēšanai dalībvalstis paļaujas uz atšķirīgiem datiem, būtu jāparedz kopīga datu kopa, lai precīzi identificētu Savienības vēlētajus un Savienības pilsoņus, kam ir tiesības kandidēt vēlēšanās, un neļautu tiem balsot vai kandidēt vairāk nekā vienu reizi. Personas dati, ar kuriem notiek apmaiņa, nepārsniedz minimumu, kas nepieciešams šo mērķu sasniegšanai.
- (17) Informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm, ko veic, lai novērstu daudzkārtēju balsošanu vai gadījumus, kad viena un tā pati persona kandidētu vairāk nekā vienu reizi vienās un tajās pašās vēlēšanās, nevajadzētu liegt to pilsoņiem balsot vai kandidēt cita veida vēlēšanās. Lai atvieglotu saziņu starp valstu iestādēm, dalībvalstīm būtu jāizraugās viens kontaktpunkts šādai informācijas apmaiņai. Komisija iepriekš ir izstrādājusi drošu rīku, kas dalībvalstīm jāizmanto, lai uz savu atbildību apmainītos ar vajadzīgajiem datiem. Šis drošais rīks būtu jāpārņem šajā direktīvā, lai vēl vairāk atbalstītu informācijas apmaiņu starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Šajā sakarā dalībvalstis, apstrādādamas personas datus, rīkosies kā atsevišķi personas datu pārziņi.
- (18) Lai noteiktu atbildību un pienākumus attiecībā uz drošā rīka darbību, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679²⁵ IV nodaļu Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²⁶.
- (19) Informācijas par vēlēšanu tiesībām un procedūrām pieejamība ir būtisks elements, lai nodrošinātu LESD 20. panta 2. punkta b) apakšpunktā un 22. panta 2. punktā nostiprināto tiesību efektīvu īstenošanu.
- (20) Pienācīgas informācijas trūkums vēlēšanu procedūru kontekstā ietekmē pilsoņus, tiem izmantojot vēlēšanu tiesības, kas ir daļa no to kā Savienības pilsoņu tiesībām. Tas ietekmē arī kompetento iestāžu spēju izmantot savas tiesības un pildīt savus pienākumus. Būtu jānosaka, ka dalībvalstīm ir jāizraugās iestādes, kurām ir īpaša atbildība sniegt atbilstīgu informāciju Savienības pilsoņiem par to tiesībām saskaņā ar LESD 20. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 22. panta 2. punktu un valstu noteikumiem un procedūrām attiecībā uz dalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās un to rīkošanu. Lai nodrošinātu saziņas efektivitāti, informācija būtu jāsniedz skaidrā un saprotamā veidā.
- (21) Lai uzlabotu vēlēšanu informācijas pieejamību, šādai informācijai vajadzētu būt pieejamai vismaz vienā citā Savienības oficiālajā valodā, kura nav uzņēmējas dalībvalsts oficiālā valoda, ko lielā mērā saprot pēc iespējas lielāks skaits Savienības

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

pilsoņu, kas dzīvo tās teritorijā. Dalībvalstis var lietot dažādas Savienības oficiālās valodas savas teritorijas vai reģionu konkrētajās daļās atkarībā no valodas, ko saprot lielākā to Savienības pilsoņu grupa, kas tajā dzīvo.

↓ 93/109/EK 8. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (22) Jebkāda atkāpe no šīs direktīvas vispārīgiem noteikumiem jāpamato, ievērojot ~~EK Līguma 8.b panta 2. punktu~~ ☒ LESD 22. panta 2. punktu ☒, ar problēmām, kas raksturīgas dalībvalstij, ☒ un tai ir jāatbilst Hartas 52. panta prasībām, tostarp visi ierobežojumi attiecībā uz balsstiesībām un tiesībām kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir jāparedz tiesību aktos, un uz tiem jāattiecinā proporcionalitātes un nepieciešamības principi ☒. ☒ Turklāt ☒ jebkurš izņēmums ~~pēc savas būtības pakļaujams pārbaudei,~~ ☒ kas paredzēta Hartas 47. pantā ☒.

↓ 93/109/EK 9. apsvērums
(pielāgots)

- (23) Šādas īpašas problēmas var rasties dalībvalstī, kurā balsstiesīgo Savienības pilsoņu skaits, kas tajā dzīvo, bet nav tās pilsoņi, ir ievērojami virs vidējā. Atkāpes ☒ attiecībā uz balsstiesībām būtu ☒ pamatotas, ja šādi pilsoņi veidotu vairāk nekā 20 % no kopējā vēlētāju skaita, ~~tā kā šādām atkāpēm jābalstās uz ievērojot dzīvesvietas laikposma kritēriju.~~

↓ 93/109/EK 10. apsvērums

~~tā kā Savienības pilsonībai jādod Savienības pilsoņiem iespēja labāk integrēties uzņēmējā valstī, un šajā sakarā tas atbilst Līguma autoru nodomam izvairīties no jebkādas polarizācijas pilsoņu un nepilsoņu kandidātu sarakstu starpā;~~

↓ 93/109/EK 11. apsvērums
(pielāgots)

- (24) ~~tā kā šis polarizācijas risks skar dalībvalsti~~ ☒ Dalībvalstīm ☒, kurās balsstiesīgo Savienības pilsoņu skaits, kas nav ☒ attiecīgo dalībvalstu ☒ ~~šīs valsts~~ pilsoņi, pārsniedz 20 % no kopējā balsstiesīgo Savienības pilsoņu skaita, kas tajās dzīvo, ~~un šī iemesla dēļ ir būtiski, ka šī dalībvalsts, atbilstīgi Līguma 8.b pantam, var~~ ☒ vajadzētu būt iespējai saskaņā ar LESD 22. panta 2. punktu ☒ noteikt īpašus noteikumus attiecībā uz kandidātu sarakstu sastādīšanu.

↓ 93/109/EK 12. apsvērums

- (25) Jāņem vērā fakts, ka konkrētās dalībvalstīs iedzīvotājiem, kas ir citas dalībvalsts pilsoņi, ir balsstiesības valsts parlamenta vēlēšanās, un tādējādi atsevišķi šīs direktīvas noteikumi nav šajās dalībvalstīs jāievēro.

- (26) Dati par šīs direktīvas tiesību izmantošanu un tās piemērošanu var būt noderīgi, lai noteiktu pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Savienības pilsoņu vēlēšanu tiesību efektīvu izmantošanu. Lai uzlabotu datu vākšanu par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, ir jāievieš dalībvalstu veiktās īstenošanas regulāra uzraudzība un ziņošana par to. Vienlaikus Komisijai būtu jānovērtē šīs direktīvas piemērošana un pēc katrām Eiropas Parlamenta vēlēšanām jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums, kurā ietverts šāds novērtējums.
- (27) Komisijai nepieciešams veikt pašai savu izvērtējumu par šīs direktīvas piemērošanu saprātīgā termiņā pēc vismaz divām Eiropas Parlamenta vēlēšanām.
- (28) Lai nodrošinātu, ka oficiālo deklarāciju veidnēs, kuras jāiesniedz Savienības pilsoņiem, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi un kas vēlas balsot vai kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās, joprojām ir attiecīgie dati saistībā ar Savienības pilsoņu vēlēšanu tiesību īstenošanu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu minēto veidņu grozīšanai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (29) Kad dalībvalstis ratificēja un Savienība noslēdza²⁷ Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, tās apņēmas nodrošināt atbilstību minētajai konvencijai. Lai atbalstītu personu ar invaliditāti iekļaujošu un vienlīdzīgu dalību vēlēšanās, kārtībā, ar ko reglamentē to, kā Savienības pilsoņi, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav, izmanto balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās, būtu pienācīgi jāņem vērā pilsoņu ar invaliditāti un gados vecāku pilsoņu vajadzības.
- (30) Personas datiem, ko apstrādā, īstenojot šo direktīvu, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725²⁸.
- (31) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2022. gada XX XX sniedza atzinumu.
- (32) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Hartā, jo īpaši tās 21. un 39. pantā. Tādēļ ir būtiski, lai šī direktīva tiktu īstenota saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem, nodrošinot, ka tiek pilnībā ievērotas *inter alia* tiesības uz personas datu aizsardzību, tiesības uz nediskrimināciju, balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās, pārvietošanās un uzturēšanās brīvība un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību.

²⁷ Padomes Lēmums 2010/48/EK (2009. gada 26. novembris) par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (OV L 23, 27.1.2010., 35. lpp.).

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39.–98. lpp.).

- (33) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina vienīgi uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar iepriekšējām direktīvām, ir grozījumi pēc būtības. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav mainīti, izriet no iepriekšējām direktīvām.
- (34) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem IV pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos,

↓ 93/109/EK 8. apsvērums
(pielāgots)

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

⊠ Priekšmets un darbības joma ⊠

1. Šī direktīva paredz sīki izstrādātu kārtību, saskaņā ar ko Savienības pilsoņi, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav, var tajā izmantot savas balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās.
2. Nekas šajā direktīvā neietekmē katras dalībvalsts noteikumus attiecībā uz to šīs dalībvalsts pilsoņu balsstiesībām un tiesībām kandidēt, kas dzīvo ārpus tās vēlēšanu teritorijas.

2. pants

⊠ Definīcijas ⊠

Šajā direktīvā:

- (1) “Eiropas Parlamenta vēlēšanas” nozīmē tiešas vispārējas Eiropas Parlamenta pārstāvju vēlēšanas saskaņā ar ~~1976. gada 20. septembra aktu~~ ⊠ Aktu par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās²⁹ ⊠.
- (2) “Vēlēšanu teritorija” nozīmē dalībvalsts teritoriju, kurā saskaņā ar iepriekšminēto aktu un tā ietvaros saskaņā ar dalībvalsts vēlēšanu likumu Eiropas Parlamenta locekļus ievēl šīs dalībvalsts tauta.
- (3) “Dzīvesvietas dalībvalsts” nozīmē dalībvalsti, kurā Savienības pilsonis dzīvo, bet kuras pilsonis tas nav.
- (4) “Piederības dalībvalsts” nozīmē dalībvalsti, kuras pilsonis ir Savienības pilsonis.
- (5) “~~Kopienas~~ ⊠ Savienības ⊠ vēlētais” nozīmē jebkuru Savienības pilsoni, kam ir tiesības piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietas dalībvalstī saskaņā ar šo direktīvu.

²⁹ OV L 278, 8. 10. 1976., 5. lpp.

- (6) ~~Kopienas~~ ☒ Savienības ☒ pilsonis, kam ir tiesības kandidēt” nozīmē jebkuru Savienības pilsoni, kam ir tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietas dalībvalstī saskaņā ar šo direktīvu.
- (7) “Vēlētāju saraksts” nozīmē visu to vēlētāju oficiālo reģistru, kuriem ir tiesības vēlēties noteiktajā vēlēšanu apgabalā vai iecirknī, ko sastāda un atjaunina kompetenta iestāde saskaņā ar dzīvesvietas dalībvalsts vēlēšanu likumu vai iedzīvotāju reģistru, ja tas norāda tiesības vēlēties.
- (8) “Atsauces datums” nozīmē dienu vai dienas, kad Savienības pilsoņiem saskaņā ar dzīvesvietas dalībvalsts vēlēšanu likumu jāatbilst prasībām, lai varētu vēlēties vai kandidēt šajā valstī.
- (9) “Oficiāla deklarācija” nozīmē attiecīgās personas deklarāciju, kurā esošas kļūdas gadījumā šo personu var sodīt saskaņā ar piemērojamo valsts likumu.

3. pants

☒ Nosacījumi, kas reglamentē balsstiesības un tiesības kandidēt ☒

~~Jebkurai personai, kas atsauces datumā:~~ ☒ Šādām personām ir balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī, ja vien šīs tiesības nav liegtas saskaņā ar 6. un 7. pantu: ☒

- a) ☒ personai, kas atsauces datumā ☒ ir Savienības pilsonis ~~Līguma 8. panta 1. punkta otrā apakšpunkta nozīmē~~ ☒ LESD 20. panta 1. punkta nozīmē ☒;
- b) ☒ personai, kas atsauces datumā ☒ nav dzīvesvietas dalībvalsts pilsonis, bet atbilst tiem pašiem nosacījumiem attiecībā uz balsstiesībām un tiesībām kandidēt, ko šī valsts ar likumu izvirza saviem pilsoņiem.³

~~ir balsstiesības un tiesības kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī, ja vien šīs tiesības nav liegtas saskaņā ar 6. un 7. pantu.~~

Ja, lai kandidētu, dzīvesvietas dalībvalsts pilsoņiem jābūt pilsoņiem noteiktu minimālo laikposmu, uzskatāms, ka Savienības pilsoņi izpildījuši šo nosacījumu, ja tie bijuši dalībvalsts pilsoņi tādu pašu laikposmu.

4. pants

☒ Aizliegums balsot vairāk nekā vienu reizi vai kandidēt vairāk nekā vienā dalībvalstī ☒

1. ~~Kopienas~~ ☒ Savienības ☒ vēlētāji izmanto savas balsstiesības vai nu dzīvesvietas dalībvalstī, vai piederības dalībvalstī. Persona nedrīkst vienās un tajās pašās vēlēšanās piedalīties vairāk kā vienu reizi.
2. Persona nevar vienās un tajās pašās vēlēšanās kandidēt vairāk nekā vienā dalībvalstī.

5. pants

☒ Dzīvesvietas prasības ☒

Ja, lai vēlētu vai kandidētu, dzīvesvietas dalībvalsts pilsoņiem jābūt pavadījušiem noteiktu minimālo laikposmu kā iedzīvotājiem šīs valsts vēlēšanu apgabalā, tad uzskatāms, ka “~~Kopienas~~ ☒ Savienības ☒ vēlētāji un “~~Kopienas~~ ☒ Savienības ☒ pilsoņi, kam ir tiesības kandidēt, izpildījuši šo nosacījumu, ja tie līdzvērtīgu laikposmu dzīvojuši citā dalībvalstī. Šo noteikumu piemēro, neierobežojot jebkārus konkrētus noteikumus attiecībā uz dzīvesvietas ilgumu noteiktajā vēlēšanu apgabalā vai iecirknī.

6. pants

☒ Neatbilstība ☒

↓ 2013/1/ES 1. panta 1. punkta
a) apakšpunkts (pielāgots)

1. ~~Ikviens~~ Savienības ~~pilsonis~~ ☒ pilsoņi ☒, kas dzīvo dalībvalstī, kuras ~~pilsonis~~ ☒ pilsoņi ☒ ~~tas~~ ☒ tie ☒ nav, un kam ar atsevišķu tiesas nolēmumu vai administratīvu lēmumu ar noteikumu, ka pēdējam var piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekļus, saskaņā ar dzīvesvietas dalībvalsts vai piederības dalībvalsts tiesību aktiem ir atņemtas tiesības kandidēt, nevar izmantot šīs tiesības Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī.

↓ 2013/1/ES 1. panta 1. punkta
b) apakšpunkts

2. Dzīvesvietas dalībvalsts pārbauda, vai Savienības pilsoņiem, kas izteikuši vēlēšanos tajā izmantot tiesības kandidēt, piederības dalībvalstī šīs tiesības nav atņemtas ar atsevišķu tiesas nolēmumu vai administratīvu lēmumu ar noteikumu, ka pēdējam var piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekļus.

↓ 2013/1/ES 1. panta 1. punkta
c) apakšpunkts

3. Piemērojot šā panta 2. punktu, dzīvesvietas dalībvalsts paziņo piederības dalībvalstij par 10. panta 1. punktā minēto deklarāciju. Šajā nolūkā atbilstīgo un pieejamo informāciju piederības dalībvalsts jebkādā pienācīgā veidā sniedz piecu darbdienu laikā, sākot no paziņojuma saņemšanas brīža, vai, ja iespējams, īsākā termiņā, ja tā lūgusi dzīvesvietas dalībvalsts. Šāda informācija var ietvert tikai ziņas, kas tieši nepieciešamas šā panta piemērošanai, un to var izmantot tikai šim mērķim.

Ja dzīvesvietas dalībvalsts informāciju nesāņem noteiktajā termiņā, kandidātam tomēr ļauj piedalīties.

4. Ja sniegtā informācija padara par spēkā neesošu deklarācijas saturu, dzīvesvietas dalībvalsts, neatkarīgi no tā, vai tā saņem informāciju noteiktajā termiņā vai vēlāk, veic atbilstīgus pasākumus saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem, lai liegtu attiecīgajai personai kandidēt vai, ja tas nav iespējams, liegtu šai personai vai nu tikt ievēlētai, vai arī izmantot mandātu.

5. Dalībvalstis norāda kontaktpunktu, kuram uzdots saņemt un pārsūtīt informāciju, kas vajadzīga 3. punkta piemērošanai. Tās paziņo Komisijai šo kontaktpunktu ~~nosaukumusvārdus~~ un ~~kontaktinformāciju kā ar tiem sazināties~~, un jebkuru atjauninātu informāciju vai izmaiņas attiecībā uz tiem. Komisija izveido kontaktpunktu sarakstu un dara to pieejamu dalībvalstīm.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

⇒ jauns

7. pants

☒ Aizliegums vēlēties ☒

1. Dzīvesvietas dalībvalsts var pārbaudīt, vai Savienības pilsonim, kas izteicis vēlēšanos tajā izmantot savas balsstiesības, piederības dalībvalstī šīs tiesības nav atņemtas ar atsevišķu krimināltiesisku vai civiltiesisku lēmumu.

2. Šā panta 1. punktā dzīvesvietas dalībvalsts var paziņot piederības dalībvalstij par 9. panta 2. punktā minēto deklarāciju. Šajā nolūkā atbilstīgo un parasti pieejamo informāciju piederības dalībvalsts sniedz laikus un pienācīgā veidā. Šāda informācija var ietvert tikai ziņas, kas tieši nepieciešamas šā panta piemērošanai, un to var izmantot tikai šim mērķim. Ja sniegtā informācija padara par spēkā neesošu deklarācijas saturu, dzīvesvietas dalībvalsts veic pasākumus, kas nepieciešami, lai atturētu attiecīgo personu no balsošanas.

3. Piederības dalībvalsts laikus un pienācīgā veidā var iesniegt dzīvesvietas dalībvalstij jebkādu informāciju, kas nepieciešama šā panta īstenošanai.

8. pants

☒ Izvēles brīvība balsot dzīvesvietas dalībvalstī ☒

1. ~~Kopienas vēlētais~~ ☒ Savienības vēlētajiem ☒ izmanto savas balsstiesības dzīvesvietas dalībvalstī, ja ~~viņš izteicis~~ ☒ tie izteikuši ☒ šādu vēlēšanos.

2. Ja dzīvesvietas dalībvalstī piedalīšanās vēlēšanās ir obligāta, ~~Kopienas~~ ☒ Savienības ☒ vēlētajiem, kas izteikuši šādu vēlēšanos ☒ vēlēties šajā dalībvalstī ☒, ir pienākums vēlēties.

II NODAĻA

BALSSSTIESĪBU UN TIESĪBU KANDIDĒT IZMANTOŠANA

9. pants

☒ Iekļaušana vēlētāju sarakstā un izslēgšana no tā ☒

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ļautu ~~Kopienas~~ ☒ Savienības ☒ vēlētajiem, kas izteicis šādu vēlēšanos ☒ reģistrēties kā vēlētais ☒, iekļaut vēlētāju sarakstā pietiekamā laikā pirms vēlēšanu dienas.

2. Lai ~~viņa~~ ☒ to ☒ vārdus iekļautu vēlētāju sarakstā, ~~Kopienas vēlētais~~ ☒ Savienības vēlētais ☒ iesniedz tādu pašu dokumentu kā vēlētais, kas ir attiecīgās valsts pilsonis ☒ pilsoni ☒. ~~Viņš uzrāda~~ ☒ Tie sagatavo ☒ arī oficiālu deklarāciju, ~~kas apliecina:~~ ☒ saskaņā ar I pielikuma iekļauto veidni. ☒

a) ~~viņa valstisko piederību un adresi dzīvesvietas dalībvalsts vēlēšanu teritorijā;~~

b) ~~nepieciešamības gadījumā vēlēšanu apgabalu vai iecirkni viņa piederības dalībvalstī vēlētāju sarakstā, kurā pēdējo reizi ietverts viņa vārds;~~

c) ~~ka viņš izmantos savas balsstiesības tikai dzīvesvietas dalībvalstī.~~

3. Dzīvesvietas dalībvalsts var pieprasīt arī, lai ~~Kopienas vēlētais~~ ☒ Savienības vēlētais ☒:

a) savā deklarācijā saskaņā ar 2. punktu apstiprina, ka ~~viņam~~ ☒ tiem ☒ nav atņemtas balsstiesības piederības dalībvalstī;

b) uzrāda derīgu personas dokumentu;

c) norāda datumu, no kura ~~viņš bijis~~ ☒ tie bijuši ☒ šīs valsts vai citas dalībvalsts iedzīvotāji.

4. ~~Kopienas~~ ☒ Savienības ☒ vēlētais, kas iekļauts vēlētāju sarakstā, tur paliek ar tādiem pašiem nosacījumiem kā vēlētais, kas ir pilsonis, līdz brīdim, kad tie pieprasa, lai tos izslēdz no saraksta, vai līdz brīdim, kad tos izslēdz ~~automātiski~~, jo tie vairs neatbilst balsstiesību izmantošanas nosacījumiem. ☒ Ja ir spēkā noteikumi, saskaņā ar kuriem pilsoņiem paziņo par šādu izslēgšanu no vēlētāju saraksta, šos noteikumus tādā pašā veidā piemēro Savienības vēlētajiem. ☒

↓ jauns

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 20. pantu attiecībā uz šā panta 2. punktā minētās oficiālās deklarācijas veidnes un tās saturs grozīšanu.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

⇒ jauns

10. pants

⊠ Kandidāta registrācija ⊠

1. Iesniedzot pieteikumu, lai kandidētu, ~~Kopienas pilsonis~~ ⊠ Savienības pilsoņi ⊠ uzrāda tādus pašus apliecinājuma dokumentus kā ~~kandidāts, kas ir pilsonis~~ ⊠ kandidāti, kas ir pilsoņi ⊠. ~~Viņš~~ ⊠ Tie ⊠ uzrāda arī oficiālu deklarāciju, ~~kas apliecina~~ ⇒ saskaņā ar II pielikumā iekļauto veidni. ⇐

↓ 2013/1/ES 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts

a) ~~viņa valstspiederību, dzimšanas datumu un vietu, viņa pēdējo adresi piederības dalībvalstī un adresi dzīvesvietas dalībvalsts vēlēšanu teritorijā;~~

↓ 93/109/EK

b) ~~ka viņš nekandidē Eiropas parlamenta vēlēšanās citā dalībvalstī;~~

e) ~~nepieciešamības gadījumā vēlēšanu apgabalu vai iecirkni viņa piederības dalībvalstī vēlēšanu sarakstā, kurā pēdējo reizi ietverts viņa vārds;~~

↓ 2013/1/ES 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts

d) ~~ka viņam ar atsevišķu tiesas nolēmumu vai administratīvu lēmumu ar noteikumu, ka pēdējam var piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekļus, nav atņemtas tiesības kandidēt dzīvesvietas dalībvalstī.~~

↓ 93/109/EK (pielāgots)

23. Dzīvesvietas dalībvalsts var pieprasīt, lai ~~Kopienas pilsonis~~ ⊠ Savienības pilsoņi ⊠, kam ir tiesības kandidēt, uzrāda derīgu personas dokumentu. Tā var pieprasīt arī, lai ~~viņš~~ ⊠ tie ⊠ norāda datumu, no kura ~~viņš bija~~ ⊠ tie bijuši kādas ⊠ dalībvalsts ~~pilsonis~~ ⊠ pilsoņi ⊠.

↓ jauns

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 20. pantu attiecībā uz šā panta 1. punktā minētās oficiālās deklarācijas veidnes un tās satura grozīšanu.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

⇒ jauns

11. pants

⊠ Lēmums par reģistrāciju un tiesiskās aizsardzības līdzekļi ⊠

1. Dzīvesvietas dalībvalsts ⇒ laikus un skaidrā un vienkāršā valodā ⇐ informē ~~attiecīgo personu~~ ⊠ attiecīgās personas ⊠ par ~~darbībām, kas veiktas pēc tās~~ ⇒ lēmumu, kas pieņemts par to ⇐ pieteikumu, lai iekļautu vēlētajū sarakstā, vai par lēmumu attiecībā uz ~~tās~~ ⊠ to ⊠ kandidēšanas pieteikuma pieņemamību.

2. Ja ~~personai~~ ⊠ Savienības pilsoņiem ⊠ atsaka iekļaušanu vēlētajū sarakstā vai ~~tās~~ ⊠ to ⊠ kandidēšanas pieteikumu noraida, attiecīgajām ~~personām~~ ir tiesības uz tiesisku aizsardzību ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus dzīvesvietas dalībvalsts tiesību akti piešķir tiem vēlētajiem un personām, kurām ir tiesības kandidēt, kas ir tās pilsoņi.

↓ jauns

3. Ja Eiropas Parlamenta vēlēšanu vēlētajū sarakstos vai kandidātu sarakstos ir ieviesušas kļūdas, attiecīgajai personai ir tiesības uz tiesisku aizsardzību ar līdzvērtīgiem nosacījumiem, kādus dzīvesvietas dalībvalsts tiesību akti piešķir tiem vēlētajiem un personām, kurām ir tiesības kandidēt, kas ir tās pilsoņi.

4. Dalībvalstis skaidri un savlaicīgi informē attiecīgo personu par 1. punktā minēto lēmumu un par 2. un 3. punktā minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

12. pants

⊠ Informācijas sniegšana ⊠

~~Dzīvesvietas dalībvalsts laicīgi un pienācīgā veidā informē Kopienas vēlētajus un Kopienas pilsoņus, kas var kandidēt, par nosacījumiem un sīki izstrādātu kārtību balsttiesību un tiesību kandidēt izmantošanai šajā valstī.~~

1. Dalībvalstis izraugās valsts iestādi, kura ir atbildīga par nepieciešamo pasākumu veikšanu, lai nodrošinātu, ka Savienības pilsoņi, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi, tiek savlaicīgi informēti par nosacījumiem un sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz vēlēšanu vai kandidātu reģistrāciju Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar 1. punktu, tieši un individuāli paziņo Savienības vēlētajiem un Savienības pilsoņiem, kam ir tiesības kandidēt, šādu informāciju par:

a) to reģistrācijas statusu,

b) vēlēšanu datumu un balsošanas veidu un vietu,

c) attiecīgajiem noteikumiem par vēlēšanu un kandidātu tiesībām un pienākumiem, tostarp aizliegumiem un nesaderībām un sankcijām par vēlēšanu noteikumu pārkāpumiem, īpaši tiem, kas attiecas uz daudzkārtēju balsošanu,

d) veidiem, kā iegūt papildu informāciju par vēlēšanu organizāciju, tostarp par kandidātu sarakstiem.

3. Informāciju par nosacījumiem un sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz vēlēšanu vai kandidātu reģistrāciju Eiropas Parlamenta vēlēšanās un 2. punktā minēto informāciju sniedz skaidrā un vienkāršā valodā.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1724³⁰ 9. pantā noteiktajām kvalitātes prasībām pirmajā daļā minētajai informācijai papildus paziņošanai vienā vai vairākās uzņēmējas dalībvalsts oficiālajās valodās pievieno tulkojumu vismaz vienā citā Savienības oficiālajā valodā, ko lielā mērā saprot pēc iespējas lielāks skaits Savienības pilsoņu, kas dzīvo tās teritorijā.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par nosacījumiem un sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz vēlēšanu vai kandidātu reģistrāciju Eiropas Parlamenta vēlēšanās un 2. punktā minētā informācija tiek darīta pieejama personām ar invaliditāti un gados vecākiem cilvēkiem, saziņā izmantojot piemērotus līdzekļus, veidus un formātus.

³⁰

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.).

13. pants

✕ Informācijas apmaiņas mehānisms ✕

1. Dalībvalstis ⇒ pietiekami savlaicīgi pirms vēlēšanu dienas ⇐ apmainās ar informāciju, kas nepieciešama 4. panta īstenošanai. Šim nolūkam dzīvesvietas dalībvalsts, balstoties uz 9. un 10. pantā minēto deklarāciju, piederības dalībvalstij pietiekamā laikā pirms balsošanas dienas sniedz informāciju par pēdējās pilsoņiem, kas iekļauti vēlētāju sarakstos vai kandidē ⇒ ne vēlāk kā sešas nedēļas pirms Akta par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās 10. panta 1. punktā minētā vēlēšanu perioda pirmās dienas sāk sniegt piederības dalībvalstij III pielikumā paredzēto informācijas kopu ⇐. Piederības dalībvalsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem veic attiecīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās pilsoņi nebalso vairāk nekā vienu reizi vai nekandidē vairāk nekā vienā dalībvalstī.

↓ jauns

2. Piederības dalībvalsts nodrošina, ka 1. punktā minētie pasākumi neliedz tās pilsoņiem balsot vai kandidēt cita veida vēlēšanās.

3. Šā panta 1. punkta nolūkā Komisija nodrošina drošu rīku, ar ko atbalsta dalībvalstu apmaiņu ar III pielikumā minēto informācijas kopu. Šis rīks ļauj dzīvesvietas dalībvalstīm šo informāciju šifrētā veidā sniegt katrai piederības dalībvalstij, kuras pilsoņi ir snieguši 9. un 10. pantā minētās oficiālās deklarācijas.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 20. pantu attiecībā uz III pielikumā minētās informācijas kopas grozīšanu.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 IV nodaļas prasībām noteiktu atbildību un pienākumus attiecībā uz 3. punktā minētā drošā rīka darbību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 19. pantā.

14. pants

Īpaši balsošanas līdzekļi

Dalībvalstis, kas Eiropas Parlamenta vēlēšanās nodrošina iepriekšējas balsošanas, balsošanas pa pastu, elektroniskās balsošanas un balsošanas internetā iespējas, nodrošina minēto balsošanas metožu pieejamību Savienības vēlētajiem ar vienlīdzīgiem nosacījumiem, kādi piemērojami to pilsoņiem.

15. pants

Uzraudzība

Dalībvalstis izraugās iestādi, kura atbild par attiecīgo statistikas datu vākšanu un sniegšanu sabiedrībai un Komisijai par Savienības pilsoņu, kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi, dalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

III NODAĻA

ATKĀPES UN PĀREJAS NOTEIKUMI

~~16. pants~~

Atkāpes

1. Ja ~~1993. gada 1. janvārī~~ konkrētā dalībvalstī balsstiesīgo Savienības pilsoņu skaits, kas tajā dzīvo, bet nav tās pilsoņi, pārsniedz 20 % no kopējā balsstiesīgo Savienības pilsoņu skaita, ~~kas ir attiecīgās dalībvalsts pilsoņi un kas nav attiecīgās dalībvalsts pilsoņi~~, un kas tajā dzīvo, šī dalībvalsts, atkāpjoties no 3., 9. un 10. panta, var:

- ierobežot ~~Kopienas~~ Savienības vēlēšanu balsstiesības, kas šajā dalībvalstī dzīvojuši minimālo laikposmu, kurš nevar pārsniegt piecus gadus;
- ierobežot ~~Kopienas~~ Savienības pilsoņu tiesības kandidēt, kuriem ir šādas tiesības, kas šajā dalībvalstī dzīvojuši minimālo laikposmu, kurš nevar pārsniegt desmit gadus.

Šie noteikumi neskar attiecīgos pasākumus, ko šī dalībvalsts var veikt attiecībā uz kandidātu sarakstu sastādīšanu, un kas paredzēti to Savienības pilsoņu integrācijai, kas nav ~~šīs valsts~~ attiecīgās dalībvalsts pilsoņi.

Tomēr uz ~~Kopienas~~ Savienības vēlētajiem un ~~Kopienas~~ Savienības pilsoņiem, kam ir tiesības kandidēt, kuriem, tādēļ, ka tie dzīvo ārpus savas piederības dalībvalsts, vai šādas dzīvesvietas ilguma dēļ, nav balsstiesību vai tiesību kandidēt piederības valstī, neattiecas iepriekšminētie dzīvesvietas ilguma nosacījumi.

2. Ja ~~1994. gada 1. februārī~~ dalībvalsts likumi paredz, ka citas dalībvalsts pilsoņiem, kas tajā dzīvo, ir tiesības vēlē šīs valsts parlamentu, un šim nolūkam tos var iekļaut šīs valsts vēlēšanu sarakstā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā valsts vēlētajiem, pirmā dalībvalsts, atkāpjoties no šīs direktīvas, var atturēties no 6. līdz 13. panta piemērošanas šiem pilsoņiem.

3. ~~Līdz 1997. gada 31. decembrim un pēc tam~~ 18 mēnešus pirms katrām Eiropas Parlamenta vēlēšanām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā tā pārbauda, vai attiecīgajām dalībvalstīm izņēmuma statusa piešķiršana, ievērojot ~~EK Līguma~~

~~8.b panta 2. punktu~~ ☒ LESD 22. panta 2. punktu ☒, joprojām ir pamatota, un tā ierosina jebkādu vajadzīgo pielāgojumu veikšanu.

Dalībvalstis, kas lūdz izņēmuma statusu saskaņā ar 1. punktu, sniedz Komisijai visu nepieciešamo pamatinformāciju.

~~15. pants~~

~~Ceturtajām tiešajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām piemēro šādus noteikumus:~~

- ~~a) Savienības pilsoņi, kuriem 1994. gada 15. februārī jau ir balsstiesības dzīvesvietas dalībvalstī un kuru vārdi parādās vēlētāju sarakstā dzīvesvietas dalībvalstī, nav pakļauti 9. pantā noteiktajām formalitātēm;~~
- ~~b) dalībvalstis, kurās vēlētāju saraksti pabeigti pirms 1994. gada 15. februāra, veic vajadzīgos pasākumus, lai ļautu Kopienas vēlētajiem, kas vēlas izmantot savas balsstiesības, iekļaut vārdus vēlētāju sarakstā pietiekamā laikā pirms vēlēšanu dienas;~~
- ~~c) dalībvalstis, kuras nesastāda īpašus vēlētāju sarakstus, bet norāda balsstiesības iedzīvotāju reģistrā, un kurās piedalīšanās vēlēšanās nav obligāta, var piemērot šo sistēmu arī Kopienas vēlētajiem, kas parādās šajā reģistrā un kas, atsevišķi saņēmuši informāciju par savām tiesībām, nav izteikuši vēlēšanos izmantot savas balsstiesības piederības dalībvalstī. Tās nosūta piederības dalībvalstij dokumentu, kas parāda šo vēlētāju izteikto vēlmi balsot dzīvesvietas dalībvalstī;~~
- ~~d) dalībvalstis, kurās iekšējo kārtību kandidātu izvirzīšanai politiskajām partijām un grupām reglamentē likums, var paredzēt, ka šāda kārtība, kas saskaņā ar šo likumu nodibināta līdz 1994. gada 1. februārim, un šajā sakarā pieņemtie lēmumi paliek spēkā.~~

IV NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

~~17.16. pants~~

☒ Ziņošana ☒

↓ jauns

1. Sešu mēnešu laikā pēc katrām Eiropas Parlamenta vēlēšanām dalībvalstis nosūta Komisijai informāciju par šīs direktīvas piemērošanu to teritorijā. Papildus vispārējiem novērojumiem ziņojumā iekļauj statistikas datus par Savienības vēlētāju un Savienības pilsoņu, kam ir tiesības kandidēt vēlēšanās, dalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās un tās atbalstam veikto pasākumu kopsavilkumu.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

⇒ jauns

⇒ 2. Viena gada laikā pēc katrām Eiropas Parlamenta vēlēšanām ⇐ Komisija līdz 1995. gada 31. decembrim Eiropas Parlamentā un Padomē iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu Eiropas Parlamenta 1994. gada jūnija vēlēšanās. Balstoties uz minēto ziņojumu, Padome ar vienprātīgu lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, var pieņemt noteikumus, kas groza šo direktīvu.

↓ jauns

18. pants

Izvērtēšana

Divu gadu laikā pēc 2029. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām Komisija novērtē direktīvas piemērošanu un sagatavo izvērtējuma ziņojumu par tajā ietverto mērķu sasniegšanā panākto progresu. Izvērtēšanā iekļauj arī pārskatu par 13. panta darbību.

19. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar tās 5. pantu.

20. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 9., 10. un 13. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.
3. Padome jebkurā laikā var atsaukt 9., 10. un 13. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģēta akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas paredzēti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 9., 10. un 13. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, Padome nav izteikusi iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām Padome ir informējusi Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

⇒ jauns

21.47. pants

⊠ Transponēšana ⊠

Dalībvalstis ⇒ līdz 2023. gada 31. maijam ⇐ pieņem ⊠ un publicē ⊠ normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu ~~šīs direktīvas prasības ne vēlāk kā līdz 1994. gada 1. februārim~~ ⇒ 9. panta 2. un 4. punkta, 10. panta 1. punkta, 11. panta 1., 3. un 4. punkta, 12. panta, 13. panta 1., 2. un 3. punkta, 14., 15., 17. panta un I, II un III pielikuma prasības ⇐. ~~Tās nekavējoties informē par to Komisiju~~ ⊠ Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu ⊠.

↓ jauns

Tās piemēro minētos noteikumus no 2023. gada 31. maija.

↓ 93/109/EK (pielāgots)

Kad dalībvalstis paredz tādas pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. ⊠ Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. ⊠ Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces ⊠ un kā formulējams minētais paziņojums ⊠.

⊠ 2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva. ⊠

☒ 22. pants ☒

☒ Atcelšana ☒

☒ Direktīvu 93/109/EK, kā tā grozīta ar IV pielikuma A daļā minēto direktīvu, atceļ no 2023. gada 31. maija, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem IV pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos. ☒

☒ Atsauces uz atceltajām direktīvām uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu V pielikumā. ☒

~~23.48.~~ pants

☒ Stāšanās spēkā un piemērošana ☒

Šī direktīva stājas spēkā ~~dienā, kad to publicē Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī~~
☒ divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ☒.

☒ Šīs direktīvas 1.–8. pantu, 9. panta 1. un 3. punktu, 10. panta 2. punktu un 11. panta 2. punktu piemēro no 2023. gada 31. maija. ☒

~~24.49.~~ pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs